

peči počasi 20 minut v pečici. Nato jih zreži na prst debela reznice, naloži na krožnik, posoli in polij z enim delom masti ter postavi na mizo z oblicah kuhanim krompirjem, dušenim rižem ali krompirjevo salato.

Istotako pripravljena jetrca so kaj izbrana jed, če so hladne. Pečene posoli, daj v porcelanasto ali glinasto skodelico, prelij z vso mastjo in postavi na hlad. Postavi na mizo narezane ali v posodi z mastjo vred kot pridatek k kruhu.

Nadevan gosji vrat: Očiščeni goski odreži glavo in nato vrat. Izloči previdno vso meso iz kože tako da ostane koža nepoškodovana. Nato sešij kožo na enem koncu, napolni vrečo s sekanci, sešij še na drugem koncu ter specij ta nadevan vrat počasi prav krhko med večkratnim polivanjem s pečici.

Perutninski riž: Glava, vrat, perutnice in drob perutnine, se pri pečenju preveč posušijo in malo izdajo. Gospodinja stori bolje, ako pripravi iz tega samostojno jed, ali pa juho. Želodec, jetrce in srce zreži na male tanke lističe ali na male za grahovo zrno velike kocke. Prepraži to na malo masti par minut in zalij s primerno količino vode, kolikor pač imaš drobovine in koliko hočeš juhe. Dodaj dobro očiščeno na 2 do 3 dele presekanjo glavo in noge, perutnice in na prst široke kose razsekan vrat. Nadalje očisti in olupí eno srednjedebelo zeleno, deblo korenino peteršilja in srednje velik rumen koren. Vse troje zreži na male kocke, dodaj juhi, soli in pusti da vre jed počasi 1 do 1 in pol ure ali če je bila žival stara in meso žilavo, še dalje. Sedaj dodaj prebran in opran riž po 2 pesti na krožnik juhe, kuhaj počasi in ko je riž dobro mehak, postavi jed na mizo s kuhanim prerezanim krompirjem. Če hočeš postaviti to jed na mizo kot redko juho, zakuhaj toliko manj riži — eno dobro pest na krožnik juhe.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 31. oktobra so pripeljali špeharji 103 komade zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 13 do 16 Din, špeh 13 do 16. Kmetje so pripeljali 7 voz sena po 80 do 90 Din, 7 voz otave po 70 do 75, 3 ržene slame po 60 do 70, 1 voz detelje po 85, 8 voz krompirja po 0.80 do 1.50, 2 čebule po 4—5, česen 10—12, 26 voz zelja po 1—2, 1 kg 0.75, pšenica 2, rž 1.75, ječmen 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.50, proso 2.50, ajda 1.25, ajdovo pšeno 4—5, fižol 2—2.25, kokoš 30—40, piščanci 25—65, raca 20—30, gos 40—80, puran 40—65, domači zajec 8—30, divji zajec 25—30, fazan 18—22, jerebica 12, orehi 6, luščeni 28—30, gobe 1—2, grozdje 3—6, hruške 3—5, jabolka 2—4, mleko 2—3, smetana 8—12, surovo maslo 28—30, jajca 1.25—1.50, med 12—20, suhe slive 8—12, surovi kostanj 1.25 do 1.50, pečeni 4—6 Din.

Mariborski živalski sejem dne 27. X. 1931. Prignanih je bilo 12 konj, 12 bikov, 160 volov, 341 krav in 9 telet, skupaj 534 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 4 do 5.50 Din, poldebili voli od 3.25 do 3.50 Din, plemenski voli od 2.50 do 3 Din, bikji za klanje od 3 do 4 Din, glavne krave debele od 3 do 5.25 Din, plemenske krave od 2.50 do 3 Din, krave za klobasarje od 1.50 do 2 Din, molzne krave od 2.75 do 3.25 Din, breje krave 2.75 Din, mlada živina od 3.25 do 5 Din, teleta od 5 do 6 Din. Prodanih je bilo 280 komadov, od teh za izvoz v Italijo 37 komadov.

Mariborski svinjski sejem dne 30. okt. 1931. Pripeljanih je bilo 391 svinj in 1 ovca, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 40 do 70 Din, 7—9 tednov stari 80 do 100 Din, 3—4 mesece stari 150 do 250 Din, 5—7 mesecev stari 300 do 400 Din, 8—10 mesecev stari 450 do 500 Din, 1 leto stari 550 do 650 Din, 1 kg žive teže 6 do 7 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 11 Din. Prodanih je bilo 151 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 14 do 16 Din, II. vrste od 10 do 12 Din, meso od bikov, krav in telic od 6 do 8 Din, teleče meso I. vrste od 18 do 22 Din, II. vrste od 8 do 16 Din, svinjsko meso sveže 10 do 22 Din.

Vedni potnik.

Lev Trocki, svoječasní vojaški bog sovjetske Rusije, mož brez miru in pokoja, je zopet moral spremeniti svoje bivališče. Z otoka Prinkipo v Marmaromorju, v neposredni bližini Carigrada, je bil prepeljan na povelje turške vlade v trdnjavo v Dardanelski morski ožini. Omenjena preselitev je bila izvršena, ker je bil Trocki v zadnjem času preveč in stikih s pregnanim afganistanskim kraljem Aman Ullahom. Svoječasní vladar Afganistana je sumljivo pogosto posečal slavnega ruskega revolucijonarnega kolovodjo. Oba sta baje kovala Angležem opasne prevrate. Na ta način je zlorabil Trocki turško prijateljstvo in gostoljubnost. V sedanjem pregnanstvu v turški trdnjavi bo pod stalnim nadzorstvom turških oblasti.

S prepeljavo v trdnjavo je na doživljajih bogato Trockijevo življenje bogatejše za eno novo poglavje. Na celem svetu ne najdemo moža, ki bi bil vsem državam tako nadležen, kakor Trocki, ki je bila pred leti od celega sveta občudovana osebnost.

Že pred vojno so bile one pokrajine, v katerih je bil Trocki zaprt ali iz katerih je bil izgnan, izjeme. Iz Rusije je moral v Avstrijo, iz Avstrije na Francosko, iz Francije v Španijo, iz Španske v Ameriko. To je bila v glavnem rajža Leva Trockega, predno se je vrnil leta 1917 nazaj na Rusko. Razven tega je še bil dober znanec: nemške, švicarske, italijanske, skandinavske in angleške policije. Ko je bil po odstavitvi nagnan iz Rusije, je bila Turčija zanj pribežališče. Najprej se je naselil prognanec v carigraskem hotelu, a kmalu se je izselil na Prinkipo otok. Tamkaj si je najel hišo, da bi se posvetil pisateljevanju. Pisal je svoj življenjepís. Še danes sestavlja zgodovinske ruske revolucije. Prvi del tega zgodovinskega dela je že izšel.

Ne smemo prezreti dejstva, kako si je prizadeval Trocki po naselitvi v Tur-

»Zapreti bi morali mestna vrata kakor pred dvajsetimi leti in nikogar ne ven pustiti. Vso deželo nam ti strahopetneži zastrupijo.«

A za take želje kmetov se je gosposka v tistih časih še manj zmenila ko za druge želje in potrebe.

Voz za vozom je drdral iz mesta; nekateri visoko obloženi z vsem mogočim pohištvom, z zaboji, polnimi obleke, z jestvinami natlačeni, kakor se ne bi begunci nikoli več nameravali vrniti. Mnogi se tudi niso. Pri goricah jih je zadavila morilka in kar tam so jih pokopali. Na drugih vozovih so bili samo ljudje. Ničesar niso marali s seboj vzeti iz okuženega mesta, le za golo življenje jim je bilo. To so hoteli rešiti za vsako ceno, vse drugo naj propadel. A tudi mnogi teh morilki niso ušli; kakor bi se norčevala z njimi, je tudi nje poiskali in umorila.

Vsem beguncem pa je sledila nevolja njih, ki bežati niso mogli, ne smeli. Mnogi so bili v službah, zato priklenjeni. Trgovci niso mogli čez noč prodajalen zapreti, ako niso marali tvegati velikih izgub. Trgovina je v mestu ob vednih nesrečah že tako silno nazadovala; kakor bajka so se glasila sporočila o nekdanjem njenem razmahu, o silnem bogastvu trgovskih hiš ptujskih. Ostati so morali siromašnejši, ki niso imeli ne vinogradov, ne zidanic, pa tudi ne suhega denarja. Kam naj beže, kje se nastanejo, kje poskrijejo? Ostati so morali, sovražnici na

milost in nemilost izročeni. Zato so se v srcu srdili, z besedami se znašali na nje, ki jim je bila usoda milejša in so mogli pred grozečo nevarnostjo bežati.

Pogostoma so se na ulicah ob vozovih beguncev zbrale gruče ljudstva, ki je vozove ustavljalo, hotelo bogatejšim beg s silo preprečiti. Glasni klici nevolje, zmerjanje, grožnje so se dvigali iz množice.

»Če ste v srečnih dneh živeli z nami in od nas, kaj sedaj bežite?«

»Strahopetci!«

»Ali bo vam pomagano, če mi ostanemo?« je povpraševal kedaj vznevoljen glas iz voza, včasih glas gospodov, včasih voznikov.

»Ako bogatini zbeže, se bo za nas siromake še manj kdo pobrigal. Takšna je stvar. Sramota, da nas tako strahopetno zapuščate.«

»Ako moramo umreti mi, naj umrje z nami tudi gospoda, z našim denarjem opitana. Dol z voza!«

A kočijaž, videč nevarni položaj, ni umel šale. Pomagal si je, kakor mu je bilo za ta slučaj naročeno: udaril je z bičem na levo in na desno, da je poživžgalo in je med ljudstvom nekaj glasov bolešno zajčalo. In glej, prosta je bila pot. Pa je udaril konje, da so se vzpeli in se spustili v divji dir. Pač je priskočil še kak besnež, da bi jih za uzde pograbil in jih ustavil. A je odletel v stran, v zid bližnje hiše,

lahko vršili svojo dolžnost. Ko se mu je posrečilo, množico potisniti nazaj, se je nekdo oglašil: »Zakaj pa moramo samo mi nazaj, a oni tam pa lahko stojijo spredaj?«

Policaj: »Ta lahko stoji tam, kajti to je — njegov ogenj!«

Pri fotografu.

»Tako, delo je opravljeno. Koliko fotografij smem izdelati?«

»Hvala, ne potrebujem nobene.«

»Zakaj ne, zakaj ste pa potem sploh pustili svojo ženo fotografirati?«

»Hotel sem samo enkrat videti, kakšna je, kadar napravi prijazen obraz.«

čiji, da bi izsilil dovoljenje, da sme biti v stikih s celim kulturnim svetom. Po vrsti se je obrnil do vseh zapadno-evropskih držav, da bi mu izdale dovoljenje za vstop. Zadnjič se je trudil za potni list v aprilu tega leta. Tokrat je bila Španija, mlada republika, dežela njegovih hrepenenj. Španci so mu odgovorili uljudno, a s krepkim: ne! In sedaj — sedaj že občuti tudi Turčija njegovo nadležnost. Za Trockega ni drugega bivališča nego dobro zastražena trdnjava . . .

O vsebini razgovorov med Aman Ullahom in Trockim se širijo te-le govornice: Aman Ullah se je zglasil pri njem v imenu največjega in najbojevitejšega plemena Afganistana, v imenu Afridov. Ponudil je Trockemu vrhovno poveljstvo nad afgansko rdečo armado. Rdeča armada bi naj izrabila težaven položaj, v katerem se nahaja Anglija in bi naj pregnala Angleže iz Indije. Prihod Trockega že pričakujejo v Afganistanu z veliko napetostjo.

Gotovo je pač, da je položaj Trockega v Turčiji omejen in da ni zanj na celem svetu nobenega pravega prostora.

*

Vprašanja in odgovori.

F. K. v Z.

Kako bi dobil kako državno službo?

Odgovor:

Službe jetniških paznikov, finančne straže, policistov, orožnikov itd. se vedno razpisujejo v službenem listu po potrebi. Prošnje delati je nepotrebno, ker sedaj ni nobena taka služba razpisana. Sicer so pa že skoraj vsi časopisi o tem poročali in tudi naš list.

A. L. in A. A. v M. I.

Radi bi vstopili v šolo vojne muzike?

Odgovor:

Učenci se sprejmejo v šolo vojne muzike začetkom septembra vsakega leta, po potrebi pa tudi med letom, v starosti 14 do 20 let. Za pojasnilo pa zaprosite naslov: Komanda šole vojne muzike, Vršac.

A. K. v V.

Smo otroci od dveh mater pri hiši. Ali imamo otroci iz prvega zakona kako pravico do dediščine? Ali je vse očetovo?

Odgovor:

Ali je Vaš oče sam posestnik ali ne, je razvidno iz zemljiške knjige v Murski Soboti. Vpogled v to knjigo je dovoljen vsak dan med uradnimi urami brezplačno.

Mogoče pa imate širjati dediščino, kar je tudi razvidno iz zemljiške knjige in iz zapuščinskih spisov po obeh pokojnih pri okrajnem sodišču v Murski Soboti. Po očetu boste gotovo podedovali, ako bo kaj imel.

L. R. v Z.

V kaki zvezi je pokojnina z obrtno pravico?

Odgovor:

Zaradi gostilne in pokojnine vprašajte pri srezkem poglavarstvu v Konjicah.

Isti:

Ali odrasla hči mora od prevzitarjev, ako jih zoper mene hujska?

Odgovor:

Odrasla hčer, ki nima izgovorjenega prevzitarja, se mora odstraniti na Vašo zahtevo, četudi imajo njeni stariši prevzitek. Lahko prihaja v obisk, ali stanovati tam ne sme.

F. W. v L.

Ali iztožen račun zastara? Ali moram svojega odvetnika res sam plačati, če tudi sem zmagal, namesto nasprotnika, ki nič nima?

Odgovor:

Proti pravomočni razsodbi ni nobenega pravnega leka. Iztožena terjatev ne zastara, četudi izvira iz obrtnega računa. Treba bo torej plačati. Pač pa imate pravico zahtevati odškodnino od polirja. — Stroške odvetnika morate plačati, saj ste mu tudi pooblastilo podpisali, kakor to sami priznavate. — Drugokrat pišite bolj kratko!

A. D. v B.

Ali smem zasuti jarek na meji med menoj in sosedom?

Odgovor:

Jarka ne smete zasuti, ker Vas bo drugače Vaš sosed tožil radi motenja posesti. Pa tudi povzročeno škodo bi mu morali povrniti. Zakaj hočete imeti Vi odškodnino, pa niste povedali. Tožbe radi motenja posesti se morajo vložiti v 30 dneh.

V. N. v P.

Sosedove kokoši mi delajo škodo, kaj naj napravim?

Odgovor:

Škodo naj ceni sodni cenilec, potem pa jo iztožite, če se izplača. Drugega ihoda ni. Pa menda tako velike škode ne napravijo, da bi se tožarili!

*

Katoliška Omladina v Mariboru obvešča vse starše, ki želijo dati učiti svoje fante obrta v mestu Maribor, naj se najprej obrnejo na Omladino, ki hoče po možnosti preskrbeti dobrega mojstra, primerno in pošteno stanovanje, da bo tudi kot vajenec ostal zvest Bogu in cerkvi. Istotako naj se obračajo na Omladino iz dežele pomočniki, katerim bo šlo društvo tudi na roko za službo ali stanovanje. Vsa tožadeva pisma naj se naslovijo: Kat. Omladina, Maribor, Cvetlična ulica 28.

Št. Peter pri Mariboru. V nedeljo dne 23. p. m. se je vršil občni zbor prosvetnega društva »Skala«. Na istem je govoril o važnosti knjižnic g. profesor dr. Jeraj. V novi odbor so bili izvoljeni: predsednik Krepek Anton, podpredsednik Tkavec Anton, tajnik Fluher Ant., blagajnik Horvat Franc, knjižničar Budja A. Odborniki: Knuplež Matija, Sande Jakob, Knuplež Ivan mlajši, Ornik Jožef mlajši ter Knuplež Rozalka. Iz poročila odbora je bila razvidna, da si je društvo v zadnjem letu nabavilo lepo število knjig, tako da je knjižnica bogata na knjigah razne vsebine. Šentpeterčani se vabijo, da si knjige pridno izposojujejo. — Fantovski krožek ima v nedeljo dne 8. novembra svoj redni mesečni sestanek z zanimivim predavanjem.

Silvnica pri Mariboru. Tukajšnje bralno in izobraževalno društvo je pridno na delu katoliške prosvete. Meseca septembra je priredilo dramatično igro »Gruda umira«. Drama nam slika naše razmere, kako vse beži od domače grude in išče sreče po tujih krajih, pa je seve

Vest jim ni dala miru.

Župnik je na prižnici oznanil, da mu je nekdo na nekem zborovanju ukradel dežnik. Tata pozna in ga boče, če se to noč ne povrne dežnika, naslednjo nedeljo z imenom razglasil občinstvu. Drugo jutro je našel župnik na župnijskem vrtu, v veliko svoje začudenje — 14 dežnikov.

Najboljši dokaz.

Fotograf: »Smejte se, da bo fotografija še lepša!

»Se na misel mi ne pride. To fotografijo moram ženi poslati na počitnice in če vidi, da se smejem, bo mislila, da se zabavam in koj bom jo imel zopet na vratu.«

ali se je po dolgem na grapavo cestno kamenje zvalil. Konji pa so drveli. Za vozom so sikale in kričale grožnje in kletvice. A niso škodovale ne gospodi ne kočijažu ne konjem. Morda je priletel kak kamen za vozom, v voz. Zadel je manj nevarno, kot bi črna smrt, pred katero so bežali.

Mestne oblasti so imele dela polne roke. Ker je bil gospod mestni sodnik po nesreči v družini ves strit in bolan, sta morala prevzeti vso skrb za mesto gospod pisar in sin. Tako je mogel Dominik v teh časih malokdaj na Hajdino. Oče je potreboval dan na dan njegove pomoči, čile, vztrajne njegove mlade moči. Zakaj upravičeno se je bal, da bi mogli priti časi, kakršni so bili pred dvajsetimi leti, ko je bilo vse mesto zbegano, razburkano, vzbunjeno. Morda celo časi, o kakršnih še stari ljudje govore in pripoveduje mestna historija iz leta 1586. Tako strahotno je ljudstvo tedaj zdvijalo, da je bila brez moči mestna gosposka, brez moči celo cerkev. Grajski pisar je moral nastopiti s svojim vojaštvom, da je sodrgo ukrotil, napravil vsaj za silo red.

In res, gospod pisar se v svojih slutnjah in bojaznih ni motil: prišli so hudi časi. In je bilo treba ljudstvo dan na dan iznova miriti in tolažiti. Zakaj razni obupanci in nezadovoljneži so javno hujskali na upor in na nasilnosti: »Umreti bo tako treba. Zato poprej živimo! Naj dajo bogatini in skopuhi svoj

denar nam siromakom. Čemu jim pa bo? Saj pomrli bomo vsi. In mi stradamo! Lačni in žejni ne maramo umreti!«

Bili so hudi časi. Treba je bilo jasne glave in močne roke, da je množico brzdala in krotila.

Drugi so pridigali, naj se nihče več ne trudi, nihče ne dela. Je brez pomena: sodni dan je blizu!

Na voglih ulic, na trgih in sredi cest so postajali ti preroki, izvečine nemaniči in delomrzneži; včasih tudi taki, ki so bili mnogo dni po cerkvah preklečali, se v globoki spokornosti na prsi trkali, molili in zdihovali; a so naposled nad božjim usmiljenjem in nad seboj obupali. Pa so postali preroki nirvane, smrtni glasniki. Glasno so klicali na ulicah ljudi skupaj in so razkladali svoje obupne misli in svoj žalostni »evangelij vsakemu in vsem, ki so jih poslušati marali.

»Nespameten, kdor še dela. Čemu? Brez pomena, brez koristi je vse. Jejmo in pijmo in se veselimo, dokler še moremo! Saj bomo tako vsi pomrli!«

Take besede, z ogajem in srditim prepričanjem govorjene, so budile v zbeganem ljudstvu glasen odmev. Večje in večje gručice poslušalcev so se zbirale krog takih pridigarjev. Nemirna srca, strahu in obupa polna, ker nikjer in od nikoder pomoči ni bilo, so bila pripravljena, sprejemljiva tla za take nauke. (Dalje sledi.)